

Зважаючи на це, а також ураховуючи практику досудового розслідування необхідно зауважити, що під час формування методик розслідування врахування принципу періодизації розслідування є обов'язковим оскільки:

по-перше, для початкового та подальшого етапів розслідування характерною є своя система завдань, що обов'язково повинно відображатись під час формування методики розслідування;

по-друге, виходячи із системи завдань, для кожного з етапів розслідування характерними є свої алгоритми виконання таких завдань шляхом комбінування відповідних слідчих (розшукових) і негласних слідчих (розшукових) дій;

по-третє, наведені етапи характеризуються особливістю та інтенсивністю взаємодії між слідчим та іншими учасниками кримінального провадження;

по-четверте, застосування цього принципу зумовлюється наявністю активної протидії розслідуванню, яка характерна для подальшого етапу.

Список використаних джерел:

1. Журавель В. А. Проблеми періодизації досудового розслідування / В. А. Журавель // Вісник Національної академії правових наук України. – 2014. – № 2. – С. 136–144.
2. Колодіна А. С. Принципи криміналістичної методики у діяльності розслідування злочинів : дис. к.ю.н. : 12.00.09 / Колодіна Анна Сергіївна. – Одеса, 2016. – 217 с.
3. Щур Б. В. Функції окремих криміналістичних методик // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство. – 2011. – Вип. 578. – С. 89–92.
4. Тіщенко В. В. Теоретичні і практичні основи методики розслідування злочинів: монографія / В. В. Тіщенко. – Одеса : Фенікс, 2007. – 260 с.

Ключові слова: слідча діяльність, розслідування, криміналістична методика, періодизація розслідування.

Key words: investigative activities, investigation, criminalistic methods, periodization of investigation.

БЄЛІК ЛАРИСА СТЕПАНІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри криміналістики, кандидат юридичних наук*

FEATURES OF THE CONCLUSION OF THE SPECIALIST

In July 2020, amendments to the Law of Ukraine “On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine” in connection with the adoption of the

Law of Ukraine “On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine to Simplify Pre-trial Investigation of Certain Categories of Criminal Offenses”.

According to the legislation of Ukraine, a specialist in criminal proceedings is a person who has special knowledge and skills and can provide advice and conclusions during the pre-trial investigation and trial on matters requiring relevant special knowledge and skills “(Part 1 of Article 71 of the CPC of Ukraine”. The specialist also has the right, in particular, to present in the conclusion information that is relevant to the criminal proceedings and about which he was not asked questions (Part 1 of Article 71 of the CPC of Ukraine). Thus, a specialist may be involved to provide opinions on issues within his competence during the pre-trial investigation of criminal offenses (Part 2 of Article 71, Clause 7, Part 4 of Article 71 of the CPC of Ukraine) [1].

The conclusion of the specialist can be obtained to clarify the circumstances of the criminal offense before entering information into the Unified Register of pre-trial investigations, specified in Part 3 of Art. 214 of the CPC of Ukraine, and in accordance with Part 1 of Art. 300 of the CPC of Ukraine, the expert's opinion must meet the requirements for the expert's opinion. In accordance with Part 1 of Art. 298-1 of the CPC of Ukraine, expert opinion, – procedural source of evidence in criminal proceedings on criminal offenses with the proviso that such procedural source of evidence cannot be used in criminal proceedings for a crime, except on the basis of the decision of the investigating judge.

In accordance with Part 2 of Art. 102 of the CPC of Ukraine among the requirements for the expert's opinion is that the expert's opinion must indicate that he was warned about the responsibility for knowingly false opinion and refusal without good reason to perform his duties.

However, the relevant changes to Art. Art. 384, 385 of the Criminal Code of Ukraine, on liability for failure to perform their duties were not introduced by the legislator, which removes from the criminal liability for failure to refuse without good reason from the performance of his duties [2].

Moreover, the instruction “On the appointment and conduct of forensic examinations and expert research and Scientific and methodological recommendations for the preparation and appointment of forensic examinations and expert research” № 53/5 of 08.10.98 states that the conclusion of the expert study (it is – expert opinion) is based on the structure and content of the expert's opinion, with the following exceptions: the record concerning the responsibility of the person conducting the research for providing a knowingly false opinion is omitted [3]. That is, this action is the opposite of the action specified in Art. 300, part 2 of Art. 102 of the CPC of Ukraine.

According to Art. 71 of the CPC of Ukraine, a specialist may be involved to provide direct technical assistance to the parties to the criminal proceedings during the pre-trial investigation and the court during the trial, as well as to provide opinions in cases provided for in paragraph 7 of the fourth article.

The specialist also has the right to provide opinions on issues within his field of knowledge during the pre-trial investigation of criminal offenses,

including in the cases provided for in part three of Article 214 of the CPC of Ukraine.

In turn, Article 300 of the CPC of Ukraine “Investigative (investigative) actions during the pre-trial investigation of criminal offenses” regulates that the pre-trial investigation of criminal offenses is allowed to perform all investigative (investigative) actions under this Code and covert investigative (investigative) actions under part two of Article 264 and Article 268 of this Code, as well as select explanations to clarify the circumstances of a criminal offense, conduct a medical examination, obtain the opinion of a specialist who must meet the requirements of the expert opinion, take readings of technical devices and technical means in proceedings criminal offenses that have the functions of photography and filming, video recording, or means of photography and filming, video recording, seize tools and means of committing a criminal offense, things and documents that are the direct subject of a criminal offense or found during the detention of a person inspection or review of things, before making vi reports on criminal misconduct to the Unified Register of Pre-trial Investigations [1].

Article 102 of the CPC of Ukraine clearly regulates what should be stated in the expert’s opinion, and also states that he is warned about the responsibility for knowingly false opinion and refusal without good reason to perform his duties.

At the same time, Article 298-1 of the CPC of Ukraine regulates that procedural sources of evidence in criminal proceedings on criminal misconduct, in addition to those specified in Article 84 of this Code, are also explanations of persons, results of medical examination, expert opinion, indications of technical devices and technical means – and filming, video recording, or means of photo and filming, video recording.

Such procedural sources of evidence may not be used in criminal proceedings, except on the basis of a decision of the investigating judge, which is adopted at the request of the prosecutor and in accordance with Articles 384 and 385 of the CPC of Ukraine.

Thus, having sufficient knowledge is a prerequisite for both the expert and the specialist, and this is common between them. The difference between an expert and a specialist is the presence of a confirmed qualification of an expert, and the absence of such a requirement for a specialist. Thus, an expert can be invited as a specialist and provide an opinion. A specialist cannot be invited as an expert (such a conclusion, in this case, will certainly not be appropriate and admissible evidence). Therefore, the specialist in his opinion will apply only those requirements that meet the specialist as a participant in the process (in status he differs from the expert, even if in fact the expert is involved as a specialist). The specialist will draw up a conclusion in writing, indicating the name and position, indicating the methods of research and other requirements in accordance with Article 102 of the CPC of Ukraine, and will avoid the requirements of liability under Articles 384 and 385 of the CPC of Ukraine.

References:

1. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy vid 13 kvitnia 2012 roku # 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
2. Kryminalnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 5 kvitnia 2001 roku № 2341-III. URL: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14
3. Pro zatverdzhennia Instruksii pro pryznachennia ta provedennia sudovykh ekspertyz ta ekspertnykh doslidzhen ta Naukovo-metodychnykh rekomendatsii z pytan pidhotovky ta pryznachennia sudovykh ekspertyz ta ekspertnykh doslidzhen: nakaz Ministerstva yustytzii Ukrainy vid 8 zhovtnia 1998 roku № 53/5. URL: https://ips.ligazakon.net/document/REG3145an=1045&ed=2019_02_22

Ключові слова: спеціаліст, кримінальне правопорушення, висновок спеціаліста, проступок.

Key words: specialist, criminal offense, conclusion of a specialist, misconduct.

ЧУМАК СЕРГІЙ ПРОКОПІЙОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри криміналістики, кандидат юридичних наук*

ОСОБЛИВОСТІ ПОДОЛАННЯ ПРОТИДІЇ РОЗСЛІДУВАННЮ НАРКОЗЛОЧИННОСТІ

Однієї із причин зростання наркозлочинності є протидія розкриттю й розслідуванню злочинів. Загальновідомо, що серед найбільш прибуткових злочинів таких як проституція, торгівля зброєю й незаконний обіг наркотичних засобів, наркобізнес стоїть на першому місці. Отриманий прибуток дозволяє злочинним угрупованням здійснювати витрати на різні види, способи і форми протидії розкриттю й розслідуванню злочинів даного виду. Незаконний обіг наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, у порівнянні з іншими видами злочинів, охоплює найбільш велику різноманітність; по видам наркотичних засобів, їх виготовлення, способам поширення, способам приховання під час перевезення й пересилання. Крім того, як свідчить практика, найчастіше наркобізнес пов'язаний з різними економічними злочинами.

Виходячи з різноманітності злочинної діяльності в сфері обігу наркотичних засобів, злочинці створюють і різні способи протидії правоохоронним органам на різних стадіях злочину. Протидія розкриттю й розслідуванню в злочинній діяльності виступає як один з її елементів, основною його метою є забезпечення безпеки злочинного бізнесу, його організаторів і керівників. Своєчасне виявлення й подолання протидії розслідуванню злочинної діяльності припускає розробку й реалізацію заходів, спрямованих на зміцнення й розширення доказової бази